

รายงานการฝึกอบรมและการศึกษาดูงาน

หลักสูตร “ฝึกอบรมวิทยากรและการนำเสนอเพื่อเผยแพร่และขยายผลการพัฒนา

ตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง :

วพร.รุ่นที่ ๓ และวพร.ท.(ท้องถิ่น) รุ่นที่ ๑”

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

ระหว่างวันที่ ๑๙ สิงหาคม – ๘ กันยายน ๒๕๕๗

โดยความร่วมมือระหว่าง

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.)

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสัณนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย

โดย

นางสาวชุติมา เทศศิริ

นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ

ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรม

สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.

หลักสูตร “ฝึกอบรมวิทยากรและการนำเสนอเพื่อเผยแพร่และขยายผลการพัฒนา ตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง :

วพร.รุ่นที่ ๓ และวพร.ท.(ท้องถิ่น) รุ่นที่ ๑”

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

๑. หลักการและเหตุผล

ยุทธศาสตร์สำนักงาน กปร. พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๐ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การขยายผลและการเผยแพร่ องค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ เป็นยุทธศาสตร์สำคัญที่จะน้อมนำเอาองค์ความรู้ต่างๆ ที่ได้มาจากการทรงงาน และการดำเนินงานสนองพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวถ่ายทอดสู่ประชาชนเพื่อนำไป ประกอบใช้ ยังผลให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนสมดังพระราชปณิธาน

อย่างไรก็ตามการเผยแพร่ ขยายผลและการประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หรือปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละองค์กรหรือบุคคลนั้น ในปัจจุบันมีลักษณะของการแยกกันทำเป็น ด้านๆ หรือเป็นเรื่องๆ ไปตามความถนัดหรือภารกิจหลักของแต่ละหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นเพราะมีข้อจำกัดด้าน ระยะเวลา ทรัพยากร หรือเป็นเพราะขาดโอกาสที่จะรับรู้การพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงอย่างเป็นองค์รวม จึงทำให้การการเผยแพร่และขยายผลฯ ที่ผ่านมาเป็นแบบแยกส่วน ผู้ทำ หน้าที่เผยแพร่จึงควรได้รับการฝึกอบรมเพื่อให้สามารถบูรณาการองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการพัฒนาตาม แนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในลักษณะองค์รวมเพื่อที่จะได้นำไปเผยแพร่ขยายผลต่อ กลุ่มเป้าหมายต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาตามแนวทางพระราชดำริ และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในลักษณะองค์รวม

๒.๒ เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการเป็นวิทยากร การประชาสัมพันธ์และการนำเสนอ โดย ผ่านกระบวนการบรรยายให้ความรู้ การลงมือปฏิบัติ และกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน

๒.๓ เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่เผยแพร่และขยายผลการพัฒนาตามแนว พระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้โอกาสในการพัฒนาศักยภาพและความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้ปฏิบัติงานด้วยกัน

๒.๔ เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายวิทยากรและผู้ปฏิบัติงานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อขับเคลื่อนและ ขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๕ เพื่อพิทักษ์รักษาและเทิดทูนไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ซึ่งเป็นศูนย์รวมจิตใจของปวงชน ชาวไทย

๓. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้รับผิดชอบด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และฝึกอบรมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวน ๕๕ คน (วพร. จำนวน ๔๐ คน และ วพร.ท. จำนวน ๑๕ คน) โดยมีความรับผิดชอบ ดังนี้

๓.๑ ข้าราชการพลเรือนซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับชำนาญการ

๓.๒ ข้าราชการพลเรือน ตำรวจ ทหาร พนักงานงานส่วนท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เทียบการดำรงตำแหน่งเท่ากับข้อ ๑

๓.๓ ผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริหรือโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้งจากภาครัฐ องค์กร มูลนิธิ บริษัทเอกชนหรือองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร

๓.๔ ผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๓.๑ - ๓.๓ ต้องมีหน้าที่หรือประสบการณ์ในการเป็นวิทยากรหรือผู้ทำหน้าที่เผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตามแนวพระราชดำริหรือปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี

๓.๕ สามารถแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ระหว่างผู้เข้ารับการอบรม และสามารถนำความรู้ และประสบการณ์กลับไปใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ในการเผยแพร่และขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้

(หนังสือแจ้งผลการคัดเลือกและรายชื่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมตามเอกสารแนบ)

๔. วิธีการฝึกอบรม

วิธีการฝึกอบรมประกอบด้วย การบรรยาย อภิปราย ฝึกปฏิบัติ และการศึกษาดูงานทั้งในและต่างประเทศ โดยแบ่งเป็น

๔.๑ การฝึกอบรมในห้องเรียน ๗ วันทำการ

๔.๒ การศึกษาดูงานในประเทศ ๖ วันทำการ

๔.๓ การศึกษาดูงานในต่างประเทศ ๔ วันทำการ

๕. เงื่อนไขความสำเร็จของหลักสูตร

๕.๑ มีเวลาเข้าศึกษาอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕ ของจำนวนชั่วโมงรวมทั้งหมดตามหลักสูตร

๕.๒ นำเสนอรายงานการศึกษาของกลุ่มภายในเวลาที่กำหนด

๕.๓ ถ่ายทอดประสบการณ์หน้าชั้นเรียน

๕.๔ ผ่านการทดสอบด้วยคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐

ผู้สำเร็จหลักสูตรจะได้รับวุฒิบัตรหลักสูตร “วิทยากรและการนำเสนอเพื่อเผยแพร่และขยายผลการพัฒนาตามแนวทางพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยรับมอบวุฒิบัตรในวันอังคารที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๗

๖. เนื้อหาวิชาที่เข้ารับการฝึกอบรม แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน คือ

- ๖.๑ ด้านการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๖.๒ ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติด้านน้ำ ดิน ป่าไม้ และการเรียนรู้จากศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ๖.๓ ด้านเสริมสร้างประสบการณ์เกี่ยวกับเทคนิคการเป็นวิทยากรนำเสนอและวิทยากรกระบวนการ
- ๖.๔ ด้านเสริมสร้างประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดนิทรรศการ ห้องจัดแสดงและพิพิธภัณฑ์
- ๖.๕ ด้านการศึกษาดูงานในประเทศเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนตามแนวพระราชดำริและพิพิธภัณฑ์เพื่อการเฉลิมพระเกียรติและการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๖.๖ ด้านการศึกษาดูงานต่างประเทศด้านเทคโนโลยีการเกษตรและวัฒนธรรม ณ นครปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน

เนื้อหาวิชาที่เข้ารับการฝึกอบรม

๖.๑ ด้านการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			
ที่	หัวข้อวิชา	ระยะเวลา/วิทยากร	เนื้อหาโดยสรุป
๑	สถาบันกษัตริย์กับสังคมไทย	บรรยาย ๓ ชั่วโมง โดย อาจารย์ ดร.ตินาร์ บุญธรรม ภาควิชาประวัติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	- วิวัฒนาการของพระมหากษัตริย์ไทย - คุณลักษณะของพระมหากษัตริย์ - พิธีราชาภิเษกและที่มาของ พระปฐมบรมราชโองการ - ความผูกพันของพระมหากษัตริย์ กับชนชาวไทย
๒	เรื่องเล่าเกี่ยวกับงานของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ ผู้เผยแพร่การพัฒนาตามแนว พระราชดำริควรรู้	บรรยาย ๓ ชั่วโมง โดย ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา	- เรื่องเล่าเกี่ยวกับการทรงงานของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๓	การเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาทและ หลักการทรงงาน	บรรยาย ๓ ชั่วโมง โดย นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ เลขาธิการ กปร.	- ที่มาและตัวอย่างโครงการตาม แนวพระราชดำริตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๕ จนถึง ปัจจุบัน - หลักการทรงงานของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ เป็นแบบอย่างของการพัฒนา - ตัวอย่างและเกร็ดการทรงงาน

ที่	หัวข้อวิชา	ระยะเวลา/วิทยากร	เนื้อหาโดยสรุป
๔	การสืบสานการพัฒนาตามแนวพระราชดำริเชิงบูรณาการ	บรรยาย ๓ ชั่วโมง โดย นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ ที่ปรึกษาสำนักงาน กปร.	- กรณีตัวอย่างของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในการดำเนินการตามพระปฐมบรมราชโองการที่ว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรมเพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”
๕	การสร้างกระบวนการการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแนวพระราชดำริ	บรรยาย ๓ ชั่วโมง โดย พล.อ.พิเชษฐ วิสัยจร	- บทบาทของทหารในการพัฒนาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแนวพระราชดำริ - กลยุทธ์การดำเนินการด้วยหลักธรรมชาติช่วยธรรมชาติ และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและ การปลูกจิตสำนึกในใจคน
๖	เครือข่ายการพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อความเข้มแข็งของสังคมไทย	บรรยาย ๑.๓๐ ชั่วโมง โดย นายแพทย์ประเวศ วะสี	- การขาดความสมดุลในโลกปัจจุบัน - ปัญหาความเหลื่อมล้ำระหว่างคนรวยและคนจน - ความแตกต่างระหว่างปรัชญาตะวันตกและตะวันออก - แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน
๖.๒ ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติด้านน้ำ ดิน ป่าไม้ และการเรียนรู้จากศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ			
๑	การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามแนวพระราชดำริ	บรรยาย ๑.๓๐ ชั่วโมง โดย นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ อธิบดีกรมชลประทาน	- พระราชดำรัสที่ว่า “น้ำคือชีวิต” - หลักในการทรงงานด้านแหล่งน้ำ - โครงการพัฒนากลุ่มน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๒	การบริหารจัดการทรัพยากรดินตามแนวพระราชดำริ	บรรยาย ๑.๓๐ ชั่วโมง โดย ผู้แทน อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	- คำจำกัดความของคำว่า “ดิน” ตามแนวพระราชดำริ - พระราชดำริการปรับปรุงดินและการปลูกหญ้าแฝก - โครงการแก้มลิงดิน
๓	การบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ	บรรยาย ๑.๓๐ ชั่วโมง โดย ดร.ธีรภัทร ประยูรสิทธิ อธิบดีกรมป่าไม้	- สภาพป่าไม้ของไทยปัจจุบัน - การบุกรุกพื้นที่ป่า - ผลกระทบจากภัยธรรมชาติ - โครงการฟื้นฟูป่าปัจจุบัน

ที่	หัวข้อวิชา	ระยะเวลา/วิทยากร	เนื้อหาโดยสรุป
			- แนวทางการอนุรักษ์ ฟืนฟูป่าไม้ และสัตว์ป่าในอนาคต
๔	การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามแนวพระราชดำริ	บรรยาย ๑.๓๐ ชั่วโมง โดย อาจารย์ปัญญา ปุลิเวคินทร์ ผู้อำนวยการศูนย์ภูมิรักษ์ธรรมชาติ	- ปัญหาที่โลกเผชิญปัจจุบัน ๑) ภัยธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๒) ปัญหาเศรษฐกิจ ๓) คนขาดคุณภาพ ๔) การแย่งชิงเอารัด เอาเปรียบ - การใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต เพื่อความพออยู่ พอกิน พอใช้ พอมีพอกินและการพึ่งพาตนเอง
๕	ศูนย์ศึกษาการพัฒนา พิพิธภัณฑ์ ธรรมชาติที่มีชีวิต การจัดรูปแบบการนำเสนอและการฝึกอบรมเพื่อการเรียนรู้	การอภิปรายเป็นคณะ ๓ ชั่วโมง โดย วิทยากรจาก ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพาน และ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	- แนวคิดการจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนา - ผลสัมฤทธิ์ที่เห็นเป็นรูปธรรม - การขยายผลจนเกิดเป็นเกษตรกรต้นแบบ
๖.๓ ด้านเสริมสร้างประสบการณ์เกี่ยวกับเทคนิคการเป็นวิทยากรนำเสนอและวิทยากรกระบวนการ			
๑	ศิลปะการเป็นวิทยากรที่ดี	บรรยาย ๓ ชั่วโมง โดย นายอภิชาติ คำดี	- หลักการเป็นวิทยากรเพื่อให้เข้าถึงชุมชน ได้แก่ การเตรียมตน (วิเคราะห์ผู้ฟัง) ค้นหลัก ชักตัวอย่าง สร้างกิจกรรม ทำอุปกรณ์ - กรณีศึกษาและสื่อสาธิต เช่น เพลง กลอน การเล่าเรื่อง การยกตัวอย่างใกล้ตัว การใช้คำย่อ (Memmorize code) เป็นต้น
๒	ธรรมะสำหรับวิทยากรและนักประชาสัมพันธ์	บรรยาย ๒ ชั่วโมง โดย พระพรหมบัณฑิต	ธรรมสำหรับวิทยากร - ต้องเที่ยงตรง - เตรียมความพร้อมและฝึกฝน - รอบรู้ให้ครบ ๓ ด้าน ได้แก่ สุตมยปัญญา จินตมยปัญญา ภวานามยปัญญา - การพูดดี ต้อง แจ่มแจ้ง จูงใจ แก่ล้าวกล้า และร่าเริง

ที่	หัวข้อวิชา	ระยะเวลา/วิทยากร	เนื้อหาโดยสรุป
๓	ฝึกปฏิบัติเทคนิคการนำเสนอ	บรรยายและฝึกปฏิบัติ ๖ ชั่วโมง ดร.อุบลวรรณ หงส์วิทยากรและ ดร.ปอรัชฌ์ ยอดเนตร คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	หลักการเป็นวิทยากรที่ดี - สื่อได้ใจ ใช้เนื้อหา ทำทางดี มี concept และเทคนิคการนำเสนอ เช่นการใช้สาระที่คุ้นเคยแต่นำให้ คิดแบบหักมุม เป็นต้น - การแต่งกาย บุคลิกภาพ การใช้เสียง การใช้ไมโครโฟน ฯลฯ - ฝึกการนำเสนอเพื่อการ ถ่ายทอดประสบการณ์และการ เรียนรู้ คนละ ๕ นาที
๔	ฝึกปฏิบัติการเป็นวิทยากร กระบวนการ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนา เขาหินซ้อน จังหวัดฉะเชิงเทรา	บรรยายและฝึกปฏิบัติ ๒ วันครึ่ง รวม ๙ ชั่วโมง โดย นายโกวิท พงษ์วานิชย์ รองเลขาธิการ ก.ป.ร. และ วิทยากรจากกรมการพัฒนาชุมชน นางสาวปัทมา สนธิทรัพย์ นางสาวประไพ ศิวะสิทธิ์วิลาศ นายวิทยา ลือชา นางสาวแพรวพรรณ นาคขุนทด	- การปรับฐานการเรียนรู้เกี่ยวกับ โครงการตามแนวพระราชดำริ และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงให้ตรงกัน - การเรียนรู้การดำเนินงานใน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน - การเรียนรู้เทคนิคการเป็น วิทยากรกระบวนการในการหา ความต้องการของชุมชน เช่น การใช้ผังความคิด (Mindmap) บัตร คำ (Metaplan) แผนผังใยแมงมุม (Spider diagram) แผนที่หมู่บ้าน และการจัดเวทีประชาคม เป็นต้น - หลักการเป็นวิทยากร กระบวนการ : เป็นครูฝึก (coach) เป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้ โดย ผู้เข้าสัมมนาเป็นศูนย์กลางและ เป็นกระจกสะท้อนให้ผู้เข้า สัมมนาเปลี่ยนแปลงตนเอง - แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติการจัดเวที ประชาคม เพื่อเป็นวิทยากร กระบวนการนำเสนอการส่งเสริม หมู่บ้านพึ่งตนเอง

๖.๔ ด้านเสริมสร้างประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดนิทรรศการ ห้องจัดแสดงและพิพิธภัณฑ์			
ที่	หัวข้อวิชา	ระยะเวลา/วิทยากร	เนื้อหาโดยสรุป
๑	การจัดนิทรรศการ /ห้องจัดแสดงและพิพิธภัณฑ์เพื่อการนำเสนอ	บรรยายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ๓ ชั่วโมง โดย อาจารย์วีณา โปราณานนท์ หัวหน้าฝ่ายโครงการพิเศษสำนักงาน ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์และ หัวหน้าผู้ดูแลนิทรรศน์รัตนโกสินทร์	- ที่มาของนิทรรศน์รัตนโกสินทร์ - กลุ่มเป้าหมายผู้ชม - การจัดสรรพื้นที่ภายใน - การใช้เทคโนโลยีทันสมัยในการ นำเสนอเพื่อความซาบซึ้งต่อพระมหา กรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ไทย และวิถีความเป็นไทยจากอดีตสู่ ปัจจุบัน - ตัวอย่างการจัดพิพิธภัณฑ์ทั้งใน และต่างประเทศ
๖.๕ ด้านการศึกษาดูงานในประเทศเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนตามแนวพระราชดำริและพิพิธภัณฑ์เพื่อการเฉลิมพระเกียรติและการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			
๑	ศึกษาดูงานการพัฒนาชุมชนตามแนวพระราชดำริและหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ณ เทศบาลเมืองแกลง และหมู่บ้านจำรุง อำเภอแกลง จังหวัดระยอง	ดูงานและรับฟังการบรรยาย ๒ วัน โดย นายสมชาย จริยเจริญ ผู้นำชุมชนเมืองแกลง จังหวัดระยอง และ นายชาติรี ก่อแก้ว ผู้ใหญ่บ้านจำรุง ตำบลเนินฆ้อ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง	- การเรียนรู้วิถีชีวิตแบบสมดุล และยั่งยืน คือการที่ประชาชน มีรายได้ พ้นจากความยากจน และมีสุขภาพดี - ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ กับธรรมชาติที่เกื้อกูลกันใน ฐานะห่วงโซ่อาหาร - การใช้ทุนธรรมชาติให้เป็น ประโยชน์ เช่น การคัดแยก ขยะเพื่อทำปุ๋ยอินทรีย์ และการ เลี้ยงไส้เดือนเพื่อนำมูลมาทำ ปุ๋ยและการใช้แก๊สชีวภาพใน การเป็นพลังงานทดแทน - ตัวอย่างการจัดการชุมชนเพื่อ การพึ่งตนเองตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้าน จำรุง และตัวอย่างบ้านเกษตรกร พึ่งตนเอง เช่น การเกษตรทฤษฎี ใหม่ การปลูกป่า ๓ อย่างได้ ประโยชน์ ๔ อย่าง เป็นต้น

ที่	หัวข้อวิชา	ระยะเวลา/วิทยากร	เนื้อหาโดยสรุป
๒	ศึกษาดูงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดปทุมธานี	ดูงานและรับฟังการบรรยาย ๑ วัน	- ศึกษาเรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริทางการเกษตรผ่านห้องนิทรรศการ ได้แก่ ในหลวงรักเรา มหัศจรรย์พันธุ์กรรม มหัศจรรย์ทรัพยากรนวัตกรรมเกษตร ตามรอยสมเด็จพระเทพฯ - ตัวอย่างกิจกรรมสาธิตเพื่อการเรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่และการพึ่งพาตนเองในระดับครัวเรือน
๓	ศึกษาดูงานนิทรรศน์รัตนโกสินทร์	ดูงานและรับฟังการบรรยาย ๔ ชั่วโมง	- ศึกษาเรียนรู้รัตนโกสินทร์จากสถานที่จริง
๖.๖ การศึกษาดูงานต่างประเทศด้านเทคโนโลยีการเกษตรและวัฒนธรรม			
ที่	หัวข้อวิชา	ระยะเวลา/วิทยากร	เนื้อหาโดยสรุป
๑	การศึกษาดูงานต่างประเทศด้านเทคโนโลยีการเกษตรและวัฒนธรรม ณ นครปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน	ศึกษาดูงานและทัศนศึกษา	รายละเอียดตามเอกสารการนำเสนอถัดไป

การศึกษาดูงานเกี่ยวกับเทคโนโลยีการเกษตรและวัฒนธรรม
ณ นครปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน
ประกอบหลักสูตรการฝึกอบรมวิทยากรและการนำเสนอเพื่อเผยแพร่และขยายผลการพัฒนา
ตามแนวพระราชดำริและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ระหว่างวันที่ ๔-๗ กันยายน ๒๕๕๗

กำหนดการศึกษาดูงาน

วันที่	สถานที่ดูงาน
๔ กันยายน ๒๕๕๗ เวลา ๑๓.๓๐ – ๑๖.๐๐ น.	ศึกษาดูงาน ณ สถาบันด้านวิทยาศาสตร์การเกษตร (Chinese Academy of Agricultural Sciences) และสวนสาธิต (National Agricultural Sciences & Technology Demonstration)
๕ กันยายน ๒๕๕๗ เวลา ๑๔.๐๐ – ๑๖.๐๐ น.	เยี่ยมชมวาระเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงปักกิ่ง และรับฟังการบรรยาย
๖ กันยายน ๒๕๕๗ เวลา ๑๕.๐๐ น. – ๑๗.๐๐ น.	ศึกษาดูงานโครงการหมู่บ้านเกษตรกรรมใหม่ในความร่วมมือระหว่างรัฐบาลจีนและกลุ่มธุรกิจซีพี (CP) ในโครงการไข่มุกครบวงจร
๗ กันยายน ๒๕๕๗ เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๑.๓๐ น.	ศึกษาดูงานผังเมืองปักกิ่ง (Beijing Planning Exhibition Hall)

หมายเหตุ สถานที่ศึกษาเชิงวัฒนธรรม อื่นๆ ณ นครปักกิ่ง ได้แก่ พระราชวังฤดูร้อน พระราชวังต้องห้าม จัตุรัสเทียนอันเหมิน พิพิธภัณฑ์นครหลวงปักกิ่ง และกำแพงเมืองจีน

การศึกษาดูงาน

(๑) การศึกษาดูงานวันพฤหัสบดีที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๗ เวลา ๑๓.๓๐ – ๑๖.๐๐ น.

ณ สถาบันด้านวิทยาศาสตร์การเกษตร (Chaineese Academy of Agricultural Sciences) เพื่อนำชมสวนสาธิต (National Agricultural Sciences & Tecnology Demonstrtrtion) และการดูงานด้าน Plant Factory & Energy – saving Greenhouse Tecnology

เป็นการเยี่ยมชมเกี่ยวกับขั้นตอนการผลิตพืชแบบ Plant Factory เพื่อทดแทนความต้องการทางอาหารอันเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของประชากร และปัญหาด้านทรัพยากรที่ดินทางการเกษตรที่ลดลงรวมถึงการมีภัยพิบัติทางธรรมชาติต่างๆ ทำให้สถาบันดังกล่าวได้มีการศึกษาวิจัยและพัฒนา ปี ค.ศ.๒๐๑๒ ตัวอย่างเช่น การใช้ Artifact light (แสงประดิษฐ์) ที่ช่วยให้พืชสามารถเจริญเติบโตได้โดยไม่ต้องอาศัยแสงอาทิตย์ซึ่งเป็นแสงธรรมชาติ แต่จะเป็นแสงที่เกิดจากหลอดไฟชนิดต่างๆ และมีสีแตกต่างกัน รวมทั้งการปลูกพืชสวนครัวโดยไม่ใช้ดิน เช่น พริกหยวก ผักสลัดต่างๆ มะเขือเทศ มะเขือยาว เป็นต้น ด้วยการควบคุมอุณหภูมิและน้ำ รวมทั้งการ Recycle น้ำที่เหลือจากการดูดซึมของพืชให้หมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ และการวาง Model การปลูกพืชสวนครัวในคอนโดที่มีพื้นที่น้อยหรือการปลูกใน Supermarket เพื่อการตลาด และห้องทำงานสาธิตภายใต้บรรยากาศ Saving Greenhouse Tecnology โดยอาศัยความรุ่มรึ้นของต้นไม้ในร่ม เป็นต้น

วิทยากรผู้บรรยาย (ตรงกลาง)

การปลูกพืชไม่ใช้ดิน

การปลูกพืชที่กระตุ้นด้วยแสงประดิษฐ์

การปลูกพืชสวนในอาคาร

Modelการปลูกพืชในอาคารเพื่อขาย
หรือใน supermarket

(๒) การศึกษาดูงานวันศุกร์ที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๗ เวลา ๑๔.๐๐ น. เยี่ยมคารวะและรับฟังการบรรยาย จากนายวิบูลย์ คุสกุล เอกอัครราชทูตไทยประจำสาธารณรัฐประชาชนจีน

(๒.๑) สถานที่ตั้งของสถานเอกอัครราชทูตไทยประจำสาธารณรัฐประชาชนจีน

สถานเอกอัครราชทูตไทยประจำสาธารณรัฐประชาชนจีน ตั้งอยู่เลขที่ ๔๐ ถนนกวางหวา ใจกลางกรุงปักกิ่ง (๔๐ Guang Hua Road, Chaoyang District, Beijing ๑๐๐๖๐๐ P.R.C. Tel: ๘๖- ๑๐- ๖๕๓๒- ๑๗๔๙ , Fax: ๘๖- ๑๐- ๖๕๓๒- ๑๗๔๘) และอยู่ในเขตที่ตั้งสถานทูตต่างประเทศย่านแรก ซึ่งรัฐบาลไทยได้สิทธิการใช้ที่ดินจากรัฐบาลจีนเมื่อปี พ.ศ.๒๕๒๖ โดยทำสัญญาซื้อขายอาคารสถานเอกอัครราชทูต และการให้ยืมที่ดินเป็นระยะเวลา ๖๐ ปี ราคา ๓,๗๕๐,๐๐๐ หยวน (หยวนละ ๘ บาท ณ ปี ๒๕๕๖)

(๒.๒) การบรรยาย โดยนายวิบูลย์ คุสกุล เอกอัครราชทูตไทยประจำสาธารณรัฐประชาชนจีน

กล่าวนำ

ปัจจุบันกล่าวได้ว่าถนนทุกสายมุ่งสู่สาธารณรัฐประชาชนจีน และถือว่าความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีนในช่วงนี้เป็นช่วงที่ดีที่สุดช่วงหนึ่ง ซึ่งดูได้จากมูลค่าทางการค้าที่มีต่อกัน การท่องเที่ยว การเยี่ยมเยียนกันของบุคคลสำคัญของทั้งสองประเทศ ทำให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างจีนกับไทยมีความเป็นรูปธรรมมากขึ้น

หลังจากการควบคุมอำนาจการปกครองของไทยโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ต่อมาในวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ท่านทูตได้มีโอกาสเดินทางไปเมืองฉงชิ่ง และได้ทำความเข้าใจต่อจีนในประเด็นสำคัญภายหลังการควบคุมอำนาจฯ โดยเฉพาะการสร้างเชื่อมั่นต่อจีนว่าเศรษฐกิจระหว่างไทยและจีนจะยังคงเป็นระบบเปิดเช่นเดิม รวมทั้งการสนับสนุนให้จีนเป็นตลาดส่งออกและเป็นคู่ค้าสำคัญลำดับ ๑ ของไทย และยังส่งเสริมการท่องเที่ยวในจีนต่อไปอีกด้วย

๑. ดัชนีชี้วัดความสัมพันธ์ระหว่างไทยและจีน พิจารณาได้จาก ๔ ด้าน คือ

๑.๑ **ด้านการค้า** ประเทศไทยส่งเสริมการค้ากับจีนโดยมีมูลค่าประมาณ ๗๐,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี ซึ่งเมื่อเทียบมูลค่าการค้าระหว่างไทยกับกลุ่มประเทศอาเซียนที่มีต่อจีนแล้ว ไทยจัดเป็นลำดับ ๓ รองจากสิงคโปร์และมาเลเซียตามลำดับ ซึ่งน้อยกว่าประเทศมาเลเซียเพียงเล็กน้อย อย่างไรก็ตามก็ถือว่าเป็นจำนวนการค้าที่มีมูลค่าค่อนข้างมาก เมื่อเทียบกับการค้าโดยรวมระหว่างจีนกับกลุ่มประเทศอาเซียน ซึ่งมีจำนวนประมาณ ๔ แสนล้านเหรียญสหรัฐ และมีเป้าหมายต่อไปว่าในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ อาเซียนจะเพิ่มมูลค่าการค้ากับจีนให้สูงขึ้นอีกเป็น ๑,๐๐๐,๐๐๐ ล้านเหรียญสหรัฐ เป็นต้น

๑.๒ **ด้านการท่องเที่ยวในจีน** ซึ่งปัจจุบันมีคนไทยจำนวนถึง ๔.๗ ล้านคนต่อปีที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศจีน มากกว่าประเทศมาเลเซีย

๑.๓ **ด้านการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างผู้นำของทั้งสองประเทศ** เช่น การเสด็จเยือนจีนของพระบรมวงศานุวงศ์ของไทยมีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง และเป็นส่วนหนึ่งของ soft power ที่สำคัญในการเสริมสร้างและกระชับความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศให้แน่นแฟ้น โดยเฉพาะสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงเสด็จเยือนจีนมาแล้ว ๓๐ กว่าครั้ง และในเวลาอันใกล้นี้ ผู้บัญชาการทหารสูงสุดก็จะมาเยือนจีนโดยจะร่วมประชุมในด้าน China Asian Expo ถัดมาจะเป็นการประชุมความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชียแปซิฟิก (Apec) โดยมีนายกรัฐมนตรีของไทย (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) เข้าร่วมประชุมด้วย นอกจากนี้ยังมีการเยือนของผู้นำระดับสูงของรัฐบาลจีนที่ได้มาเยือนไทยอย่างสม่ำเสมอ เช่น การเยือนของประธานาธิบดี สี จิ้นผิง เมื่อเดือน ธันวาคม ๒๕๕๕ และการเยือนไทยอย่างเป็นทางการของนายกรัฐมนตรี หลี่ เค่อเฉียง เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๖ รวมถึงนายกรัฐมนตรีเหวินเจียเป่า ก็เคยมาเยือนไทย เป็นการสะท้อนความสัมพันธ์อย่างแนบแน่นและมีความเป็นพลวัตสูง ทั้งนี้ เป็นสังขรณ์ว่าคนเราถ้ามีการแลกเปลี่ยนการเยือนหรือไปมาหาสู่กันมากเท่าไร ความรู้สึกหวาดระแวงต่อกันก็จะลดลงไปเท่านั้น ซึ่งมีผลงานวิจัยที่ยืนยันได้ในเรื่องนี้ การเยือนซึ่งกันและกันจึงไม่ใช่การสื่อในเชิงสัญลักษณ์ แต่กลับเป็นเนื้อหาความสัมพันธ์ในเชิงดัชนีชี้วัดที่สำคัญหนึ่งของประเทศ

๑.๔ **ด้านการเมือง** ปัจจุบันประเทศไทยได้ทำหน้าที่ในฐานะผู้ประสานงานระหว่างอาเซียน - จีน ด้วยเหตุผลที่ว่าไทยไม่ได้อยู่ในกลุ่มประเทศที่อ้างสิทธิเหนือหมู่เกาะในทะเลจีนใต้ (ประเทศที่อ้างสิทธิเหนือหมู่เกาะทะเลจีนใต้ ได้แก่ ฟิลิปปินส์ เวียดนาม มาเลเซีย และบรูไน) ดังนั้น จีนจึงคาดหวังกับบทบาทของไทยที่จะช่วยเป็นผู้ประสานหรือก้าวใจให้กับกลุ่มประเทศในอาเซียน นอกจากจีนจะคาดหวังบทบาทจากไทยแล้ว ไทยเองก็คาดหวังบทบาทจากจีนเช่นกัน เพื่อเสริมความมั่นใจและลดทอนความไม่เชื่อถือของประเทศตะวันตกเกี่ยวกับปัญหาบ้านเมืองของไทยในปัจจุบัน ส่วนด้านความสัมพันธ์ทางการทหารจะเห็นว่า ผู้บัญชาการทหารทั้งสามเหล่าทัพของไทยในช่วงรัฐบาลที่แล้วทุกคนต่างเคยมาเยือนจีน ดังนั้น ความสัมพันธ์ทางการทหารระหว่างไทยกับจีนก็ยังคงมีความมั่นคงอยู่

ในส่วนความซับซ้อนของบริบททางการเมืองในภูมิภาคนี้กล่าวได้ว่า นับแต่สหรัฐอเมริกา มีนโยบาย Asia Pivot (การย้ายทรัพยากรทางการทูต ทางเศรษฐกิจและทางการทหารมายังภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก) ซึ่งการย้ายทรัพยากรเข้ามาสู่ประเทศทางเอเชียตะวันออก ก็เพื่อเป็นการ Rebalance

หรือปรับความสัมพันธ์สู่เอเชีย โดยมีญี่ปุ่นเข้ามาร่วมสนับสนุนด้วย แต่ในสายตาจีนมองว่าเป็นการมาเหยียดหยามจีนกันถึงบ้าน และกล่าวว่าสหรัฐอเมริกาเป็นตัวป่วนสำคัญเพราะมีเจตนาที่จะปิดล้อมจีนไว้ ส่วนสหรัฐอเมริกาเองก็ไม่ปฏิเสธในเรื่องนี้ จึงเป็นการเสี่ยงอย่างมากสำหรับประเทศในเอเชียตะวันออกกว่าจะเกิดอะไรขึ้นในระยะต่อไป โดยเฉพาะปัญหาความขัดแย้งกันระหว่างจีนกับญี่ปุ่น รวมทั้งจีนได้ประกาศเขต ADIZ (Air Defense Identification Zone) เนื่องจากเกรงว่าถ้ามีเครื่องบินที่เฉียดเข้ามาในประเทศแล้ว อาจเกิดอุบัติเหตุอันเนื่องมาจากจากวิถีของเรือรบซึ่งลาดตระเวนอยู่จึงจำเป็นต้องประกาศเป็นเขต ADIZ อย่างไรก็ตามสิ่งที่จีนไม่ต้องการมากที่สุดคือสงคราม และการที่สหรัฐอเมริกาเข้ามาในลักษณะแบบยังมาพร้อมกับความพยายามที่จะนำเอากฎ กติกาเข้ามาใช้ เช่น กำหนดให้มี code of conduct กำกับการเดินเรือในทะเลจีนใต้ ซึ่งจีนมองว่าตั้งแต่โบราณมาก็เคยเดินเรือในแถบนี้โดยไม่เคยเกิดปัญหาความไม่สงบสุขแต่อย่างใด ทั้งยังได้ประโยชน์ร่วมกันกับประเทศอื่น จีนเองก็ยังส่งเสริมการเดินทางเรือตามเส้นทางสายไหม (silk road) อีกด้วย สิ่งที่จีนต้องการให้อาเซียนมาร่วมมือกับจีน ก็เพื่อจะลดล้างค่ากล่าวของประเทศทางตะวันตกที่มองจีนขาขึ้น (The Rise of China) ว่าเป็นภัยคุกคาม แต่จีนต้องการแสดงให้เห็นว่าจีนยิ่งใหญ่ที่เพิ่มขึ้นมาพร้อมกับสันติภาพ และต้องการให้ประเทศในอาเซียนหันมาร่วมมือกับจีนในทางเศรษฐกิจมากขึ้นเพื่อเจือจางความเข้มข้นทางการเมือง รวมทั้งปัจจุบันจีนอยู่ในระหว่างการจัดตั้ง AIIB (Asian Infrastructure Investment Bank) โดยได้ลงทุนประมาณ ๕ หมื่นล้าน เพื่อร่วมกับประเทศต่างๆ ในการลงทุนเกี่ยวกับเครือข่ายคมนาคม

๒. แนวทางการพัฒนาของจีน

แนวทางการพัฒนาของจีนอาจแบ่งได้เป็น ๒ Phase โดยปัจจุบันเป็นช่วงการพัฒนาใน Phase ที่ ๒

๒.๑ Phase ที่ ๑ ของการพัฒนา

ในปี ค.ศ. ๑๙๗๘- ๑๙๗๙ ประธานาธิบดีเติ้งเสี่ยวผิงได้ประกาศเขตเศรษฐกิจพิเศษขึ้นที่เสิ่นเจิ้น จูไห่ ชัวเถา และทางตอนใต้ของจีนเพื่อเป็นการจำลองการเปิดประเทศทางด้านเศรษฐกิจ และได้วางนโยบาย ๔ ทันสมัย ซึ่งในช่วง ๓๐ ปีแรก (ค.ศ. ๑๙๗๘- ๒๐๐๘) นี้ ถือเป็น Phase ๑ ของการปฏิรูป

หรือการเปิดประเทศของจีนซึ่งประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี แต่ถ้านับในช่วง ๓๐ ปีก่อนหน้า (ค.ศ. ๑๙๔๙ - ๑๙๗๙) ถือว่าการพัฒนาของจีนในช่วงนั้นล้มเหลว เพราะมีความพยายามอย่างก้าวกระโดด ประกอบกับเกิดการปฏิวัติวัฒนธรรม ดังนั้น ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๗๙ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันถือว่าจีนประสบความสำเร็จทางด้านเศรษฐกิจใกล้เคียงกับประเทศญี่ปุ่น ต่างจากช่วง Phase แรกของการพัฒนาของจีนเน้นที่การผลิตสินค้าราคาถูก กับการลอกเลียนของส่งออก รวมถึงการจ้างแรงงานในราคาถูกด้วย

๒.๒ Phase ที่ ๒ ของการพัฒนา

เมื่อรัฐบาลชุดปัจจุบันที่นำโดยประธานาธิบดี สีจิ้นผิง และนายกรัฐมนตรีลี เค่อเฉียง ขึ้นมาปกครองประเทศ ถือว่าเป็น generation ที่ ๕ และนับเป็น Phase ๒ ของการพัฒนา การวางนโยบายแบบเดิมของจีนคือ คือ การผลิตสินค้าราคาถูก หรือการส่งออกของลอกเลียนออกขายอย่างเดียวย่อมทำไม่ได้ สิ่งที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน คือ การคิดถึง cost ของการพัฒนา โดยเฉพาะการให้ความสำคัญกับปัญหาสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของคนมากยิ่งขึ้นนอกเหนือจากมุ่งเพื่อการส่งออกเพียงอย่างเดียว เช่น การพัฒนาที่ต้องไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม มีความปลอดภัยทางอาหาร และนโยบายการมีลูกคนเดียวที่อาจลดทอนคุณภาพชีวิตของประชาชน ในส่วนของ Phase ที่ ๒ ที่เหมือนกับ Phase ๑ คือการจัดให้มีเขตเศรษฐกิจเสรี โดยจัดไว้ที่นครเซี่ยงไฮ้ และกำลังจะดำเนินการอีก ๑๐ กว่าแห่ง โดยทดลองนำรูปแบบเขตบริหารพิเศษฮ่องกงมาไว้ในแต่ละเมือง เพื่อหารูปแบบของการพัฒนาที่จะสามารถแข่งขันได้กับเกาหลี ญี่ปุ่น และประเทศทางตะวันตก ทั้งนี้ **จะเน้นที่การสร้างนวัตกรรมที่มีความเป็นไปได้** โดยไม่เดินตามการพัฒนาในแบบตะวันตกที่จำเป็นต้องเปิดเสรีทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง **แต่จีนยังคงวางแนวทางการพัฒนาโดยเป็น ๑ ประเทศ ๒ ระบบ คือ มีระบบเศรษฐกิจแบบเปิด แต่ระบบการเมืองแบบปิด** เนื่องจากไม่ต้องการเป็นอย่างสหภาพโซเวียตที่เปิดเสรีทางการเมืองก่อนและในที่สุดก็ล้มเหลว จีนจึงเน้นที่การเปิดเศรษฐกิจแบบเสรีก่อนและทำให้เศรษฐกิจโตไปเรื่อยๆ โดยไม่ต้องพูดถึงอุดมการณ์ทางการเมือง เหตุผลสำคัญที่สุดก็เพื่อการรอรอดของพรรคคอมมิวนิสต์และการพัฒนาเศรษฐกิจเองก็ต้องไม่ไปกระทบต่อการเมืองด้วยเช่นกัน สิ่งที่จะจำเป็นต้องทำต่อไปคือ จะพัฒนาเศรษฐกิจอย่างไรภายใต้ระบบการเมืองแบบปิด เพราะไม่เคยมีรูปแบบนี้มาก่อน

๓. ผู้นำจีนและการปราบปรามการคอร์รัปชัน

สำหรับผู้นำจีนปัจจุบันผ่านมาแล้ว ๕ รุ่น (รุ่นที่ ๑ ประธานเหมาเจ๋อตง รุ่นที่ ๒ ประธานเติ้งเสี่ยวผิง รุ่นที่ ๓ ประธานเจียงเจ๋อหมิน รุ่นที่ ๔ ประธานหูจิ่นเทา และรุ่นที่ ๕ ประธานสีจิ้นผิง) ผู้นำรุ่นที่ ๓ และ ๔ เป็นบุคคลที่ประธานเติ้งเสี่ยวผิงวางตัวไว้ ส่วนรุ่นที่ ๕ ประธานเติ้งฯ ไม่รู้จัก แต่รู้จักกับบิดาของประธานสีจิ้นผิง ชื่อ สีจงซุน ซึ่งเป็นหนึ่งในคณะเศรษฐกิจพิเศษเสียนเจิ้น รวมถึงเคยเป็นรองนายกรัฐมนตรีมาก่อนและมีส่วนสำคัญในการปฏิรูปเศรษฐกิจ

ท่านสีจิ้นผิง เป็นผู้นำที่เก่งและมีบุคลิกที่นิ่งมาก กล่าวคือ มีลักษณะผู้นำแบบ Charismatic Leadership (คือ ผู้นำที่มีความสามารถพิเศษโดยไม่ได้อาศัยตำแหน่งหรืออำนาจหน้าที่แต่อยู่ที่บารมีและความสามารถพิเศษของตัวเอง) ท่านได้ประกาศอย่างชัดเจนที่จะปราบปรามการคอร์รัปชัน โดยกล่าวในที่ประชุมสภาฯ ว่าจะเอาจริงไม่ว่าจะเป็นเสือหรือแมลงวัน เท่าที่ปราบปรามมา มีข้าราชการชั้นผู้น้อยไม่น้อยกว่า

๓๐,๐๐๐ รายที่ถูกลงโทษฐานทุจริต มีการฆ่าตัวตายถึง ๗๐ ราย เพราะเหตุที่ต้องถูกสอบสวนในเรื่องนี้ รวมทั้งการปราบปรามในระดับรองเลขาธิการพรรค หรือรองผู้ว่าการมณฑลขึ้นไป ไม่น้อยกว่า ๓๐ คน โดยตำแหน่งสูงสุดที่ดำเนินการ คือ ระดับรองผู้บัญชาการทหาร ซึ่งการแก้ปัญหาคอร์รัปชันในจีนเป็นเรื่องที่ทำทนายมาก เนื่องจากถ้าไม่ปราบคอร์รัปชันก็เชื่อว่าจีนจะไปไม่รอด แต่ถ้าปราบปรามหรือเอาจริงมากก็จะกระทบกับพรรคคอมมิวนิสต์จีนเช่นเดียวกัน ตอนนี้พรรคคอมมิวนิสต์ มีจำนวนสมาชิกประมาณกว่า ๘๐ ล้านคน การมีสมาชิกพรรคจำนวนมากทำให้ไม่สามารถควบคุมผลประโยชน์ได้ ปัจจุบันจึงเพิ่มความเข้มงวดในการรับสมัครสมาชิกพรรคมากขึ้น ปัจจุบันพรรคคอมมิวนิสต์อยู่มาได้กว่า ๖๔ ปีแล้ว อย่างไรก็ตามก็เชื่อว่าพรรคคอมมิวนิสต์จะยังคงอยู่ได้ต่อไป และถือว่าเป็นความชอบธรรมในการคงอยู่เพราะพรรคเท่านั้นคือกลไกที่จะทำให้ประเทศมีเศรษฐกิจที่โตขึ้น ทำให้ประเทศเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และทำให้จีนทั้งประเทศอยู่ดีกินดี และพรรคคอมมิวนิสต์เท่านั้นที่จะพาจีนไปสู่ความฝันของจีน (Chinese's dream)

๔. ความฝันของจีน (Chinese's dream)

ความฝันของจีน คือ การที่จะฟื้นฟูความยิ่งใหญ่ของประเทศ โดยตอกย้ำว่าเมื่อถึง ปี ค.ศ. ๒๐๒๐ (ครบรอบ ๑๐๐ ปีแรกของการสถาปนาพรรคคอมมิวนิสต์จีน) จะทำให้ประเทศจีนเป็นประเทศสังคมพัฒนาแบบอยู่ดีกินดีขั้นพื้นฐาน โดยมีรายได้ GDP ประมาณ ๑๐,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ ซึ่งคาดว่าจะเติบโตตามนั้นแน่นอน และจะทำให้ชนชั้นกลางเพิ่มขึ้นจาก ๓๐๐ ล้านคน เป็น ๕๐๐ ล้านคน โดยชนชั้นกลางเหล่านี้หมายถึง ผู้ที่มีรายได้วันละประมาณ ๑๔ - ๒๐ ดอลลาร์ และในปี ค.ศ. ๒๐๔๙ จะทำให้จีนเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว โดยมีชนชั้นกลางมากกว่าครึ่งหนึ่งของประชากรทั้งหมด

การทำให้เกิดชนชั้นกลางมากขึ้นนั้น จีนมีแนวทางโดยการยกระดับจากกลุ่มผู้ใช้แรงงานซึ่งมีอยู่ประมาณกว่า ๒๖๐ ล้านคนตามเมืองต่างๆ ขึ้นมา คนเหล่านี้ส่วนใหญ่ไม่มีทะเบียนบ้านและเป็นแรงงานพลัดถิ่น สมัยก่อนการจดทะเบียนบ้านในจีนมีความเข้มงวดมาก ซึ่งผู้ที่ไม่มียทะเบียนบ้านเป็นของตนเองจะไม่มีสิทธิในหลาย ๆ อย่าง เช่น ลูกไม่สามารถเข้าเรียนมหาวิทยาลัยได้ แต่ก่อนใครที่อยากมีทะเบียนบ้านในปักกิ่งต้องเสียเงินถึงล้านหยวน ซึ่งถือว่าเป็นกฏเหล็ก แม้แต่เด็กที่ทำงานในสถานทูตไทยขณะนี้ก็ไม่มีใครมีทะเบียนบ้านเพราะเป็นแรงงานพลัดถิ่น ยุทธศาสตร์ของจีน คือ การ Urbanization โดยการนำชนชั้นกลางที่เป็น Worker เหล่านี้เปลี่ยนให้เป็นคนเมือง โดยได้ทำการศึกษาแล้วว่าแต่ละคนจะสามารถนำการลงทุนในจีนได้ประมาณ ๔๐,๐๐๐ หยวน ดังนั้น จีนจึงมีนโยบายที่จะให้สิทธิทะเบียนบ้านแก่แรงงานพลัดถิ่นดังกล่าว โดยจะเปิดโอกาสให้มีทะเบียนบ้านถึงร้อยล้านคน ก็จะสามารถสร้างชนชั้นกลางขึ้นมาเพื่อรองรับการบริโภคภายในประเทศ เพราะในอนาคตจีนอาจไม่สามารถอาศัยการส่งออกได้อีกต่อไปแล้ว แต่ต้องอาศัยการบริโภคภายในประเทศและภาคบริการ ซึ่งตอนนี้ภาคบริการของจีนมีส่วนไม่ถึงครึ่งหนึ่งของ GDP ถ้าจะให้ดีต้องมีมากถึงประมาณ ๗๐ % ของ GDP ทั้งหมดนี้ถือว่ารัฐเป็นตัวกำหนดเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนเดินไปสู่เป้าหมาย และใช้ชาตินิยมเป็นตัวกระตุ้นแทนที่จะใช้อุดมการณ์ทางการเมือง

๕. ค่านิยมของชาวปักกิ่ง (Spirit of Beijing) ถ้าวางจากสนามบินที่ปักกิ่งจะเห็นการประชาสัมพันธ์ค่านิยมของชาวปักกิ่ง ๔ ข้อ คือ

๕.๑ Patriotism : ความรักชาติ (อ้ายกั๋ว)

๕.๒ Innovation : นวัตกรรมใหม่ (ช่วงซิน)

๕.๓ Inclusiveness : การยอมรับความแตกต่าง ใจกว้าง อดทน (เปาโหยง)

๕.๔ Virtue : การมีธรรมาภิบาล และมีคุณธรรม (โฮ่เต๋อ)

๔ คำนี้ สามารถอธิบายความเป็นไปของประเทศจีนได้ทั้งหมด ดังนี้

- ความรักชาติ : โดยที่จีนขาดความชอบธรรมทางการเมือง เลยต้องใช้หลักชาตินิยมเป็นตัวนำในการสร้างจิตวิญญาณของคนในชาติ
- นวัตกรรมใหม่ : ส่งเสริมให้มีการพัฒนานวัตกรรมที่สูงขึ้นกว่าเดิม อย่างไรก็ตามคนเห็นว่าถ้าการเมืองไม่เปิดแล้วโอกาสที่จีนจะมีนวัตกรรมใหม่คงเกิดขึ้นได้ยาก อย่างไรก็ตาม เมื่อคราวการประชุมพรรคคอมมิวนิสต์ที่ผ่านมา พัฒนาการที่เกิดขึ้น คือ มีการเขียนเรื่องการพัฒนาทางการเมืองขึ้นมาเป็นจำนวน ๑ ย่อหน้า ซึ่งถือว่าเป็นความคืบหน้าใหม่ในด้านนี้
- การยอมรับความแตกต่าง : จีนพบปัญหาเหมือนไทย เช่นเดียวกับปัญหาทางภาคใต้ของไทยและความแตกต่างระหว่างคนรวย คนจน นั่นหมายความว่าคนรวยและคนจนต้องยอมรับซึ่งกันและกันได้ คนรวยต้องนั่งกินอาหารข้างถนนร่วมกับคนจนได้
- การมีธรรมาภิบาล : หมายถึงการปราบคอร์รัปชัน ทุกวันนี้จีนมีการฟื้นฟูจริยธรรมขึ้นมาอย่างแพร่หลาย เพราะผู้นำฝ่ายปกครองเห็นว่าเป็นประโยชน์ เช่น ให้มีการเคารพกันตามลำดับชั้น ลูกเคารพพ่อแม่ ประชาชนเคารพผู้ปกครอง โดยผู้ปกครองต้องมีธรรมาภิบาล

๖. ปรากฏการณ์ประชากร Internet ในจีน

ประชากร Internet ในจีนปัจจุบันมีจำนวนถึง ๖๒๓ ล้านคน คิดเป็นจำนวน ๗๐ % ของประชากรทั้งหมด กลุ่มประชากรเหล่านี้ สามารถอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงของจีนได้เป็นอย่างดีทั้งแง่บวก แง่ลบ ทั้งด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจและวัฒนธรรม ในเมืองจีนปัจจุบัน e-commerce เป็นวิถีชีวิต ซึ่งไม่ใช่เรื่องซับซ้อนอะไร เพียงแค่ยก concept ตลาดแบกะดินไปไว้บนอากาศ ปัจจุบันได้พัฒนาเป็นการใช้ mobile internet หรือ smart phone ในการซื้อขาย ดังนั้นในการติดต่อกับจีนทั้งด้านการค้า หรือปฏิสัมพันธ์ทางด้านการเมืองและสังคมก็ตามเรื่องนี้จะเป็นโจทย์ใหญ่ เช่น ถ้าจะสั่งซื้อของก็สามารถส่งผ่านทางเว็บไซต์เถาเป่า (www.taobao.com) ซึ่งจะมีร้านค้าและสินค้าหลายอย่างให้เลือกทาง Internet โดยที่วันรุ่งขึ้นก็จะมีการนำสินค้ามาส่งให้ทันทีที่บ้าน และเถาเป่าก็คือตลาดแบกะดินที่อยู่บนอากาศ ถือได้ว่าเป็นระบบที่ผู้บริโภคสามารถสำรวจราคา มาตรฐานสินค้า คือประเมินความต้องการได้ทันทีตรงนั้น ทำให้การเลือกซื้อสินค้าในศูนย์การค้าลดลงไปมาก

นอกจากเรื่องการค้าขายบน Internet แล้วยังโยงไปถึงเรื่อง finance ด้วย คือ มีบริษัททาง Internet ที่ทำเรื่องการเงินที่ให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากสูงกว่าธนาคารทั่วไปเกือบสองเท่า โดยที่จะฝากถอนเงินเป็นจำนวนเงินเท่าไร เมื่อไร ก็จะสามารถอัตราดอกเบี้ยให้ตลอดเวลา พวกเขาสามารถเล่นได้ เล่นงานบริษัทเหล่านี้ แต่ยังไม่ทำอะไรไม่ได้เพราะประชาชนชอบ นอกจากนั้นประชาชนยังเห็นว่าธนาคารเองกลับบริหารการเงินล้มเหลว ใช้ต้นทุนสูง บริหารจัดการไม่เป็นและไม่มีความนวัตกรรมใหม่ ตอนนี้อัฐบาลเองก็ไม่กล้ามายุ่งเกี่ยวในเรื่องนี้ แต่ก็ยังควบคุมไม่ให้บริษัทเหล่านี้ออกบัตรเครดิต

ด้านการเมือง ปัจจุบันไม่ง่ายอย่างที่คิด เช่น ถ้ากระทรวงการต่างประเทศของจีนมีการพูดถึงเรื่องทะเลจีนใต้ และอยากจะทำอย่างนั้นอย่างนี้ แต่ถ้าประชาชนไม่เห็นด้วยก็อาจทำไม่ได้ ประชาชนที่ว่าก็คือประชาชนบน Internet ดังนั้น ประชาชนกลุ่มนี้จึงมีส่วนกำหนดนโยบายทางการเมืองและทางสังคมของประเทศด้วย คนเหล่านี้ส่วนใหญ่หัวหมอบและชอบบิวภาพษ์วิจารณ์ เช่นเดียวกับคดีวันที่ ๕ ตุลาคม (กรณีฆาตกรรมหมู่ลูกเรือจีน ๑๓ ศพที่ล่องเรือสินค้าในแม่น้ำโขง คดีดังกล่าวมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างจีน ไทย ลาวและพม่า) ซึ่งต้องติดตามเสียงจากประชากร Internet ด้วยเช่นกันว่าเป็นอย่างไร จึงเป็นข้อสังเกตว่าหากจะมีการลงทุนใด ๆ ในจีนต้องศึกษาและคำนึงถึงเสียงประชากรทาง Internet ด้วย

นอกจากนั้นการค้าขายบน Internet จำเป็นต้องทำสินค้าให้เป็นที่รู้จัก ตัวอย่าง เช่น ผลไม้ของไทยบางชนิดที่ต่างชาติไม่รู้จักแต่มีเหลือในประเทศ ก็ควรจะทดลองแจกฟรีให้ชาวต่างชาติลองชิม หรืออย่างสินค้าของเถาเป่าก็มาจากนักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวเมืองไทยแล้วบอกต่อกันมา เช่น กระเป๋ายี่ห้อ Naraya มาฆ่า กวาวเครือ หรือสมุนไพรลดความอ้วนของไทย ซึ่งเป็นที่นิยมมาก ทั้งหมดล้วนมาจากการบอกต่อของนักท่องเที่ยว ซึ่งจะโยงกับมิติของการค้าด้วย

จากโจทย์ของประชากร Internet ประกอบกับในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จะครบรอบ ๔๐ ปีของความสัมพันธ์ไทย-จีน ซึ่งปัจจุบันได้วางให้เป็น Vision statement คือ การ Reach out ให้ถึงคนรุ่นใหม่ และสิ่งที่ทำอยู่คือ

๑. การเปิด facebook ซึ่งดำเนินการเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๗ โดยมีแฟนคลับซึ่งเป็นคนรุ่นใหม่ประมาณ ๕๐,๐๐๐ คน ที่นครเซี่ยงไฮ้มีประมาณ ๓๐,๐๐๐ คน และที่อื่นๆ อีกรวมแล้วประมาณ ๑ แสนคน คนรุ่นใหม่เหล่านี้จะเป็นฐานของความสัมพันธ์กับจีนต่อไป ที่สำคัญเราอยากฟังเสียงจากคนรุ่นใหม่เหล่านั้นโดยตรง ซึ่งจะสะท้อนจากหลากหลายแง่มุม สิ่งที่คนเหล่านี้สนใจคือ เรามีอะไรดีๆ ที่จะให้เขาบ้าง เช่น อาหารไทย หรือสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นลูกคนเดียวและเกิดมาเพื่อที่จะบริโภค เราจึงต้องมีช่องทางเข้าถึงเขาให้มากขึ้น อย่างไรก็ตามเมืองจีนแม้จะมีการเซ็นเซอร์ข่าวต่างๆ แต่การเปิด facebook กลับสามารถทำได้โดยไม่ต้องขออนุญาต ซึ่งไม่น่าเชื่อและเป็นเรื่องให้ผลที่เป็น Impact สูงเรื่องหนึ่ง

๒. การส่งเสริมกิจกรรมต่างๆ ของไทยที่สามารถเป็น soft power ได้ ไม่ว่าจะเป็นอาหารไทย การท่องเที่ยว ภาพยนตร์ ศิลปะ มวยไทย ฯลฯ และในวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๗ นี้ จะได้จัดนิทรรศการข้าวไทยขึ้น ซึ่งจะได้เชิญกลุ่มประชากร Internet เหล่านี้มา เพราะเขาจะมาร่วมงานอย่างรู้ถึงคุณค่าในสิ่งที่เขาต้องการ ส่วนกลุ่มข้าราชการปัจจุบันไม่ได้เชิญแล้วเพราะมักไม่เข้าร่วมงาน ซึ่ง soft power เหล่านี้ เราเป็นต่อกว่าประเทศในกลุ่มอาเซียนเพราะเรามีของดีทุกอย่าง อาหาร ผลไม้ การท่องเที่ยว ดารา ศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น

๓. การใช้นโยบายเปิดบ้านหูก เช่น เปิดให้เด็กนักเรียนจากโรงเรียนต่างๆ รวมทั้งนักเรียนในอาเซียนด้วย ให้เข้ามาเยี่ยมชมสถานทูต และพร้อมตอบคำถามในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวกับเมืองไทย โดยไม่ต้องรอให้เขาโตเป็นทูตก่อนถึงจะมาคุยให้ฟัง แต่ให้รับรู้และสัมผัสตั้งแต่ตอนเด็ก ซึ่งจะเป็นโอกาสให้เราได้ sale idea ของดีๆ ในบ้านเรา ด้วย

ปัจจุบันเรากำลังจะมีศูนย์วัฒนธรรมโดยจะเน้นให้มีการจัดกิจกรรมตลอดทั้งปี เช่น ในช่วง summer ให้มีการสอนภาษาไทยเด็ก การสอนทำอาหาร สอนมวยไทย มีดาราไทยมา มีสื่อทีวี เป็นต้น เหตุผล คือ ไม่ว่าจะการเมืองจะเปลี่ยนไปอย่างไร แต่ถ้าคนชอบกินทุเรียน ก็คงยังชอบทุเรียนอยู่ ซึ่งปัจจุบันพบว่าทุเรียนในจีนเป็นที่นิยมมาก กิโลกรัมหนึ่งประมาณ ๑๐๐ บาท ซึ่งถือว่าไม่แพง ดังนั้น เรื่องที่เป็น soft power เหล่านี้เป็นเรื่องที่น่าทำและจะทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ยั่งยืน แม้แต่สิงคโปร์ และมาเลเซียต่างก็ตกใจที่เราลงมาทำเรื่องนี้เพราะเขาสู้เราไม่ได้

สถาบันพระมหากษัตริย์ในความสัมพันธ์กับสาธารณรัฐประชาชนจีน

สมเด็จพระเทพรัตนฯ ทรงเสด็จเยือนประเทศจีนมาแล้วประมาณ ๓๗ ครั้งและทรงได้รับการลงคะแนนว่าเป็นมิตรของชาวจีน โดยเป็น ๒ ใน ๑๐ คนที่มีชีวิตอยู่จากการลงคะแนนเสียงของชาวจีน จำนวน ๑๕ ล้านคน และทรงเป็นแม่แบบที่ดีในด้านการเรียนภาษาจีน รวมทั้งบทบาทในการผลิตบุคลากรโดยทรงสนับสนุนทุนต่างๆ เช่น ในช่วงแผ่นดินไหวในจีนเมื่อปี ค.ศ. ๒๐๐๘ พระองค์ท่านได้มาช่วยสร้างโรงเรียนให้ที่เสฉวน รวมทั้งสมเด็จพระเจ้าฟ้าจุฬาภรณฯ ก็ทรงเสด็จมาทรงคอนเสิร์ตสายสัมพันธ์สองแผ่นดิน ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างวัฒนธรรมร่วมกัน รวมทั้งทางผู้นำจีนเมื่อมาเยือนไทยก็ต้องขอเข้าเฝ้าพระบรมวงศานุวงศ์หรือท่านองคมนตรีแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดต่อกัน ปัจจุบันจีนได้ให้ความสำคัญมากขึ้นกับโครงการหลวง และมีความเข้าใจดีถึงโครงการต่างๆ รวมทั้งมีการเสนอโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนกับ

โรงเรียนจิตรลดา ด้วยเป็นต้น ตอนนี้มีนักเรียนในการดูแล ทั้งนักเรียนทุนสมเด็จพระเทพรัตนฯ นักเรียนทุน ก.พ. นักเรียนทุน ODOS นักเรียนทุนส่วนตัว แต่ปัญหาสำคัญ คือ เราขาดบุคลากรที่จะช่วยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับไทย และเห็นว่าถ้าจะมีการเรียนรู้ภาษาจีนขึ้นอีกภาษาหนึ่งนอกเหนือจากภาษาอังกฤษก็จะเป็นการได้เปรียบ ตัวอย่าง เช่นในกระทรวงการต่างประเทศมีผู้รู้ภาษาญี่ปุ่นหรือภาษาฝรั่งเศสเป็นจำนวนมากแต่มีผู้รู้ภาษาจีนน้อย ซึ่งสำหรับประเทศจีนแล้วเรามีสถานกงสุลใหญ่ไทยถึง ๙ แห่ง ได้แก่ ฮองกง ปักกิ่ง เซี่ยะหมิน กวางโจว คุนหมิง หนานหนิง ซีอาน เซี่ยงไฮ้ และ ชิงเต่า รวมทั้งมีบริษัทใหญ่ ๆ หลายแห่งที่มาติดต่อค้าขายในจีน ซึ่งผู้ที่รู้ภาษาจีนจะมีโอกาสได้งานทำมากขึ้น แต่จากการสอบถามนักเรียนไทยที่มาเรียนภาษาจีนส่วนใหญ่ตอบว่ามาเรียนเพราะมีเชื้อสายจีนบ้าง หนีการเรียนภาษาอังกฤษบ้าง หรือญาติผู้ใหญ่แนะนำให้เรียนบ้าง ซึ่งถึงแม้จะมาเรียนกันเป็นจำนวนมากนับหมื่นคนแต่ก็ขาดเป้าหมายในการมาเรียน กลายเป็นการเรียนตามแฟชั่นหรือบางคนก็มาเพื่อชูปตัวเป็นต้น

(๓) วันเสาร์ที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๗ เวลา ๑๕.๐๐ น. ศึกษาดูงานโครงการหมู่บ้านเกษตรกรรม หมุนเวียนทันสมัยผิงกุในความร่วมมือระหว่างรัฐบาลจีนและกลุ่มธุรกิจ CP ในโครงการไข่ไก่ครบวงจร

๓.๑ ข้อมูลเบื้องต้น

การที่ประเทศจีนเป็นประเทศที่มีจำนวนประชากรมาก มีพื้นที่ใหญ่และมีพื้นที่ทางการเกษตรไม่มากนัก สิ่งหนึ่งที่เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลจีนในปัจจุบัน คือ การให้เกษตรกรรวมตัวกันเป็นสหกรณ์รวบรวมที่ดินเป็นผืนใหญ่เพื่อทำการเกษตรแบบอุตสาหกรรมสมัยใหม่แทนที่จะให้เกษตรกรต่างคนต่างทำซึ่งบางรายอาจต้องเช่าพื้นที่ทำกินทำให้ต้นทุนการผลิตสูง ปัจจุบันจีนจึงมุ่งเปลี่ยนมาเป็นการทำเกษตรอุตสาหกรรมที่ทันสมัย ในระบบการเกษตรแปลงใหญ่และมีเงื่อนไขการลดมลพิษ นอกจากนั้นการผลิตอาหารให้เพียงพอกับความต้องการของคนในประเทศถือว่าเป็นเรื่องใหญ่ รวมทั้งเรื่องความปลอดภัยทางอาหารด้วย เครือซีพีจึงได้รับการพิจารณาให้เข้ามาบริหารโครงการไข่ไก่ครบวงจรที่จังหวัดผิงกุใกล้นครปักกิ่ง ซึ่งเป็นฟาร์มไข่ไก่ ๓ ล้านตัวที่ใหญ่ที่สุดในประเทศจีน และในเอเชียและยุโรป ยกเว้นสหรัฐอเมริกาซึ่งมีประมาณ ๖-๗ ล้านตัวต่อฟาร์ม (Thaipublica ๒๑ เมษายน ๒๐๑๔)

๓.๒ ข้อมูลการบรรยายสรุปโดยเจ้าหน้าที่โครงการ

โครงการเกษตรกรรมหมุนเวียนทันสมัยผิงกู่นี้ ริเริ่มขึ้นเมื่อปี ค.ศ. ๒๐๐๘ ภายใต้แนวคิดของคุณฉินนิง เจียรวนนงห์ ประธานกรรมการและประธานคณะผู้บริหารเครือเจริญโภคภัณฑ์ เพื่อดำเนินการตามนโยบายรัฐบาลจีนที่ต้องการโครงการเกษตรสมัยใหม่และการจัดการแผนใหม่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยมีเป้าหมายให้หมู่บ้านดังกล่าวมีความทันสมัย และเป็นการทำการเกษตรแนวใหม่ โดยที่บริษัทซีพีจะเป็นลูกจ้างของเกษตรกร และมีการแบ่งงานกันตามความเชี่ยวชาญของแต่ละฝ่าย โดยใช้ระยะเวลาก่อสร้างโรงงานเป็นเวลา ๒ ปี (ปี ค.ศ. ๒๐๐๘ - ๒๐๑๑) และเปิดใช้งานเมื่อปี ค.ศ. ๒๐๑๑ ซึ่งขณะนี้ได้จัดทำโครงการ Phase ที่หนึ่งเรียบร้อยแล้ว โดยเริ่มจากการเลี้ยงไก่และจะต่อยด้วยการเพาะปลูกและสุดท้ายก็จะไปสู่เป้าหมายหมู่บ้านทันสมัย

๓.๒.๑ จุดประสงค์ของโครงการเกษตรกรรมหมุนเวียนทันสมัยผิงกู่

- ผลิตอาหารที่มีความปลอดภัย สด สะอาดมีคุณค่าทางโภชนาการสูงโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อประเทศชาติและพลเมือง
- สร้างรายได้และสร้างงานให้แก่เกษตรกรท้องถิ่น คนพิการ ผ่านทางรูปแบบสหกรณ์ โดยการยินยอมให้ ซีพีเข้ามาเป็นลูกจ้างและให้เกษตรกรเป็นนายจ้าง

๓.๒.๒ วิสัยทัศน์

เป็นการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการผลิตอาหารที่มีคุณภาพ สะอาดและปลอดภัย โดยเน้นให้คนรุ่นใหม่เข้ามาทำงาน

๓.๒.๓ ประวัติความเป็นมาของโครงการ

โครงการนี้มีสหกรณ์ ซึ่งประกอบด้วยเกษตรกรท้องถิ่น คนพิการและคนยากจนเป็นเจ้าของ โดยได้ให้สัมปทานหรือการเช่าสิทธิแก่ “บริษัทกู่ต้า” ซึ่งเป็นบริษัทที่รัฐบาลท้องถิ่นเขตผิงกู่และบริษัทเครือซีพีร่วมทุนกันก่อตั้งขึ้นฝ่ายละ ๑๕ % รวมเป็น ๓๐ % โดยบริษัทกู่ต้าจะได้รับสิทธิจากสหกรณ์ใน

การเช่าที่ดินในรูปแบบ BOT (Building Operation Transfer) เป็นเวลา ๒๐ ปีเพื่อดำเนินการจัดตั้งโครงการ รวมถึงการก่อสร้างและการนำเทคนิคการเลี้ยงไก่จากเครื่องซีพีมาดำเนินการ โดยมีธนาคารปิกกิ้งให้การสนับสนุนด้านการกู้ยืมเงินทุนอีก ๗๐% จึงเป็นที่มาของความร่วมมือของทั้งสี่ประสาน ได้แก่ สหกรณ์เกษตรกร รัฐบาลเขตผิงกุ่ เครื่องซีพีและธนาคาร และได้ให้บริษัท Beijing CP Livestock Tecnology Co.,Ltd เป็นผู้เช่าและบริหารโครงการ ซึ่งแต่ละปีบริษัท Beijing CP จะต้องคืนเงินให้ผ่านบริษัทผู้กู้ เป็นจำนวน ๓๕๐ ล้านบาท/ปี ของเงินลงทุนทั้งหมดเป็นเวลา ๒๐ ปี โดยในช่วง ๑๐ ปีแรกจะเป็นการส่งค่าไถ่ถอนเงินกู้ให้แก่ธนาคาร และในส่วนที่เหลือ ๑๐ ปีหลัง จะเป็นรายได้ของสหกรณ์หรือเกษตรกร ดังนั้น ในช่วง ๑๐ ปีแรกเกษตรกรอาจได้รับการจัดสรรเงินให้น้อยกว่า ๑๐ ปีหลังอยู่บ้าง

ทั้งนี้ บริษัท Beijing Guda Agricultural Investment Co.,Ltd จะเป็นบริษัทที่เป็นสะพานเชื่อมกันระหว่างสหกรณ์การเกษตร รัฐบาล เครื่องซีพีและธนาคาร และทำให้ความร่วมมือประสบความสำเร็จ เป็นต้นว่า ๑. ช่วยดำเนินการด้านการลงทุนและจัดการเงินทุน การเพิ่มทุนและเงินกู้ยืมธนาคาร ๒. การทำสัญญาลงนามการก่อสร้างหลักกับผู้รับเหมา ๓. เป็นบริษัทบริหารกิจการโดยได้ทำการลงนามกับเครื่องซีพีในสัญญาสินทรัพย์ที่ “ห้ามมิให้ยกเลิกสัญญาเช่า” ๔. เป็นบริษัทรับมอบอำนาจจากสหกรณ์ให้มาดูแลการก่อสร้างและบริหารกิจการ ซึ่งเครื่องซีพี จะไม่มีสิทธิใด ๆ ในทรัพย์สินที่สร้างขึ้นในโครงการทั้งหมด

๓.๒.๔ ผลประโยชน์ที่ได้จากความร่วมมือของ ๔ ประสาน มีดังนี้

ความร่วมมือของหน่วยงาน	ผลประโยชน์ที่ได้รับ
๑. รัฐบาล <ul style="list-style-type: none"> • วางแผนจัดผังเมือง การอนุมัติ • โครงการจัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ • ให้การสนับสนุนนโยบายด้านการลงทุน • จัดหาเงินทุนและชดเชยดอกเบี้ยเงินกู้ • จัดสรรที่ดินทางการเกษตร • ช่วยประสานอำนวยความสะดวก 	<ul style="list-style-type: none"> • พื้นที่ได้รับความรู้เกษตรกรรมสมัยใหม่ • ผลผลิตทั้งหมดรวมเพิ่ม รายได้ภาษีอากรเพิ่ม • สร้างงาน สังคมสงบสุข • อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องถูกพัฒนา
๒. เกษตรกร <ul style="list-style-type: none"> • ใช้สิทธิในการใช้ที่ดินและเป็นที่ดินที่ถูกต้องตามกฎหมาย 	<ul style="list-style-type: none"> • รายได้ค่าเช่าที่ดิน • เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินถาวร • ได้ใช้แรงงานในพื้นที่ • ความมั่นคงทางด้านรายได้

ความร่วมมือของหน่วยงาน	ผลประโยชน์ที่ได้รับ
๓. เครือเจริญโภคภัณฑ์ <ul style="list-style-type: none"> • การผลิต การดำเนินงาน เงินทุน ทรายหื้อ ตลาด การบริหาร • แกรับความเสี่ยงทางธุรกิจ • สนับสนุนโครงการทุก ๆ ด้าน • การจัดการงานด้านก่อสร้าง 	<ul style="list-style-type: none"> • ได้ผลิตภัณฑ์อาหารที่ปลอดภัย จำหน่ายไปยังตลาด • กำไรขึ้นกับความสามารถของ ซีพี
๔. ธนาคาร <ul style="list-style-type: none"> • เงินทุน ความร่วมมือในการอนุมัติเงินกู้ให้แก่โครงการรูปแบบใหม่และให้บริการธุรกรรมรูปแบบใหม่ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> • รับผิดชอบต่อ • รายได้จากการทำธุรกรรมใหม่ๆ

๓.๒.๕ มูลค่าจากการดำเนินการ

- ในส่วนของฟาร์มไก่ไข่สมัยใหม่ จำนวน ๓ ล้านตัว มีผลผลิตจากไข่ไก่จำนวนประมาณ ๕๐,๐๐๐ ตัน/ปี คิดเป็นเงินประมาณ ๗๓๖ ล้านบาท/ปี (ประมาณ ๓๙๓๐.๒๔ ล้านบาท คิดอัตราหยวนละ ๕.๓๔บาท)

- แรงงาน ๓๐๐ คน ผลตอบแทน ๔๐,๐๐๐ หยวน/คน/ปี (หรือเดือนละประมาณ ๑๗,๘๐๐ บาท)

- การเช่าสินทรัพย์จากประชาชน ๑,๖๐๐ ครัวเรือน รายได้สินทรัพย์อย่างน้อย ๑๙,๐๐๐ หยวน/ครัวเรือน/ปี (หรือเดือนละ ๘,๔๕๕ บาท)

- โรงงานที่ตั้งบนพื้นที่จำนวน ๓๘๐ ไร่ ให้ค่าเช่า ๓๒๐๐ หยวน/ไร่

๓.๒.๖ ระบบการเลี้ยงไก่ของ ซีพี

ระบบการเลี้ยงไก่ของซีพีจะเป็นรูปแบบโรงงานซึ่งควบคุมคุณภาพและความสะอาดได้มากกว่าการเลี้ยงของเกษตรกรทั่วไป โดยแบ่งการเลี้ยงเป็น ๒ ระยะ คือ ในระยะลูกเจี๊ยบซึ่งใช้ระยะเวลาประมาณ ๔ เดือนจึงจะย้ายมาในระบบการเลี้ยงไก่รุ่น การควบคุมการดำเนินการของฟาร์มจะใช้ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งไม่ว่าจะอยู่ในส่วนใดของโลก ก็สามารถดูและสั่งข้อมูลทาง Internet ได้ เนื่องจากได้ป้อนข้อมูลเกี่ยวกับระบบลม อุณหภูมิ ความชื้น ระยะเวลาการเก็บไข่ และความต้องการอาหารสัตว์ เช่น เมื่อโรงงานอาหารสัตว์ได้รับ order ก็ส่งอาหารไปตามการสั่งและเติมเต็มอาหารไปเรื่อยๆ ซึ่งเป็นระบบ Automatic Feed ซึ่งหากเราต้องการจัดการเรื่องใดให้เป็นแบบไหนก็สามารถสั่งงานผ่านทางคอมพิวเตอร์ได้ ซึ่งเป็นความทันสมัย นอกจากนั้นในการจัดทำ Package บรรจุก็สามารถทำได้เบ็ดเสร็จที่ฟาร์มโดยไม่ต้องมีการลำเลียงออกมาซึ่งทำให้ประหยัดค่าขนส่ง

ในส่วนเครื่องจักร หรือเครื่องตัดไข่ก็เป็นระบบที่ทันสมัยที่สุด ซึ่งวัดทั้งสี และขนาดของไข่ ตั้งแต่เปลือกไข่เข้าไปเพื่อดูข้างในว่ามีความผิดปกติหรือไม่ สำหรับไข่ที่ไม่ผ่านมาตรฐานก็จะแยกไปแปรรูปเป็นไข่เหลว ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นโรงงานไข่ไก่ที่ทันสมัยที่สุดในโลก เพราะนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยจากทุกมุมโลกมาใช้ สามารถควบคุมข้อมูลต่างๆได้ เพื่อนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจ

นอกจากฟาร์มไข่ไก่ และโรงงานอาหารสัตว์แล้ว ยังมีฟาร์มจระเข้ และสวนท้อรอบๆ ฟาร์มอีกด้วย

๓.๒.๗ การใช้ทรัพยากรและพลังงาน

- จากการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยสามารถทำให้สามารถไข่ที่ดินจำนวน ๓๘๐ ไร่ เลี้ยงไข่เป็นจำนวน ๓ ล้านตัว ซึ่งต่างจากฟาร์มในอดีตที่ต้องใช้พื้นที่มากกว่า ๒,๐๐๐ ไร่
- ประหยัดค่าขนส่งและลดมลพิษทางอากาศ จากการใช้ระบบสายพานไบลาก ในการขนส่งอาหารสัตว์ไปยังฟาร์มเลี้ยงไก่ รวมทั้งการขนส่งไข่ไปยังโรงคั่วไข่และแปรรูปไข่
- การประหยัดพลังงาน โดยการใช้พลังงานลม และใช้ความร้อนจากตัวไก่เป่าอบมูลไก่ให้แห้งเพื่อไปทำปุ๋ยชีวภาพ และการส่งน้ำผ่านไปชั้นใต้ดิน ช่วยให้ได้น้ำที่ร้อนสำหรับใช้ในที่พักและในสายการผลิต
- เนื้อไก่ส่งไปขาย ส่วนไก่ที่ตายแล้วหรือไก่คั้ดทิ้งได้นำไปเป็นอาหารให้แก่จระเข้จำนวน ๑,๒๐๐๐ ตัวที่เลี้ยงในโครงการ
- การแปรรูปไข่มีทั้งที่ทำเป็นไข่เหลว โดยแยกไข่แดงและไข่ขาวไว้สำหรับการทำอาหาร และการทำไข่ต้มยางมะตูม
- มูลไก่นำไปผลิตเป็นปุ๋ยชีวภาพเพื่อนำไปใช้ในโครงการสวนท้อรอบฟาร์ม ซึ่งจะขยายให้ปลูกมากขึ้นแทนข้าวโพดที่ปลูกอยู่เดิม โดยจะร่วมมือกับรัฐบาลขอนแก่นในพื้นที่รอบ ๆ ทั้งหมดที่เหลือให้เป็นสวนท้อซึ่งจะเป็นพื้นที่ประมาณ ๑,๕๐๐ ไร่ ซึ่งปัจจุบันมีปุ๋ยประมาณแสนตันซึ่งสามารถใช้ได้กับพื้นที่เพาะปลูกได้ถึง ๒๐,๐๐๐ ไร่ โดยไร่หนึ่งจะได้ผลผลิตที่เป็นผลไม้ประมาณ ๑๕ ตัน

ในอนาคตหากมีการเลี้ยงสัตว์และการเพาะปลูกครบวงจรหมดแล้ว ก็จะพัฒนาหมู่บ้าน จากเดิมที่เป็นหมู่บ้านชั้นเดียวก็จะทำเป็นอาคารสูง ๖-๗ ชั้น ที่ใช้สำหรับการศึกษา และการรักษาพยาบาล ฯลฯ เพื่อให้มีพื้นที่เหลือใช้สอยเพิ่มขึ้น ซึ่งทางรัฐบาลได้เร่งให้ทำสิ่งเหล่านี้

๓.๒.๘ พนักงานที่ทำงาน

ซึ่งส่วนใหญ่ คือ ลูกหลานเกษตรกรในพื้นที่ได้พยายามทำให้พนักงานมีความสุขสบายในการทำงาน รวมทั้งการได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่า เป็นต้น

๓.๒.๙ การนำรูปแบบไปปรับใช้

เนื่องจากระบบที่ดินของประเทศไทย ให้เป็นสิทธิของแต่ละบุคคลในการเป็นเจ้าของ ไม่เหมือนกับประเทศจีนที่รัฐบาลเป็นเจ้าของที่ดินแต่ให้ประชาชนเช่าดำเนินการ ดังนั้นการดำเนินการแบบความร่วมมือ ๔ ประสานจึงยังไม่เกิดขึ้นอย่างเต็มรูปแบบในประเทศไทย

(๔) การศึกษาดูงานวันอาทิตย์ที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๗ เวลา ๐๙.๐๐ น. ณ พิพิธภัณฑ์ปักกิ่ง (Beijing Planning Exhibition Hall)

เป็นสถานที่ที่แสดงความโปร่งใสของนครปักกิ่งในอดีตจนถึงปัจจุบัน ตั้งอยู่เลขที่ ๒๐ ถนนเทียนเหมิน ซ่างๆ จัตุรัสเทียนอันเหมิน สถานที่แห่งนี้ได้เปิดให้เข้าชมตั้งแต่วันที่ ๙ กันยายน ๒๐๐๔ โดยการจำลองผังเมืองนครปักกิ่ง โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ และสื่อมัลติมีเดียมาใช้ในการเผยแพร่ข้อมูลรวมทั้งการนำเสนอด้วยภาพและเสียงประกอบเพื่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น สถานที่จัดแสดงมีทั้งหมด ๔ ชั้น ประกอบด้วย

ชั้นที่ ๑ การจำลองภูมิประเทศของนครปักกิ่งในยุคเก่าด้วยโลหะซึ่งคล้ายกับแอ่งกระทะที่ล้อมรอบด้วยภูเขาเป็น ๓ ชั้น

ชั้นที่ ๒ การแสดงภาพจำลองผังเมืองเก่าของนครปักกิ่งทำด้วย bronze ขนาด ๑ : ๑๐๐๐ ในยุคปี ๑๙๔๙ (ช่วงที่พรรคคอมมิวนิสต์จีนเข้ามาปกครองและเลือกนครปักกิ่งเป็นเมืองหลวง) รวมทั้งภาพจำลองตำบล และเมืองในนครปักกิ่ง

ชั้นที่ ๓ เป็นการแสดงวิวัฒนาการของนครเก่าเมืองปักกิ่ง รวมทั้งภาพยนตร์แสดงประวัติของราชวงศ์หมิงและราชวงศ์ชิงในการสร้างนครปักกิ่ง รวมทั้งแบบจำลอง (model) ผังเมืองโบราณของนครปักกิ่ง และการวางผังเมืองนครปักกิ่งในยุคปัจจุบัน ในสเกลระดับ ๑: ๗๕๐

ชั้นที่ ๔ เป็นการแสดงการสร้างนครปักกิ่งให้เป็นเมืองลดคาร์บอน (A Low-carbon Eco-City) โดยเมื่อ ปีค.ศ. ๒๐๐๖ เป็นปีที่จีนประกาศคำมั่นกับประชาคมโลกที่จะลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทน รวมทั้งการแสดงวิวัฒนาการเกี่ยวกับการขนส่งในประเทศจีนด้วยเทคนิค Hologram (การบันทึกภาพเคลื่อนไหวลงบนฟิล์ม หรือแผ่นเคลือบด้วยสารสำหรับบันทึกแสง ซึ่งผ่านการบันทึกด้วยการใช้แสง เช่น แสงเลเซอร์ เมื่อถูกส่องสว่างอย่างเหมาะสมจะแสดงให้เห็นภาพที่มีลักษณะ ๓ มิติ)

สรุปผลการฝึกอบรมและการศึกษาดูงาน

ตามที่ได้รับอนุมัติให้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร “ฝึกอบรมวิทยากรและการนำเสนอเพื่อเผยแพร่และขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : วพร. รุ่นที่ ๓ และ วพร.ท.(ท้องถิ่น) รุ่นที่ ๑” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ทำให้ได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ ดังนี้

๑. ประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาเรียนรู้

๑.๑ ได้เรียนรู้บทบาทของสถาบันพระมหากษัตริย์กับพระมหากษัตริย์ที่มีต่อสังคมไทย และหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สะท้อนจากหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและโครงการตามแนวทางพระราชดำริ

๑.๒ ความเข้าใจในการพึ่งตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่นำไปสู่การพัฒนาอย่างค่อยเป็นค่อยไป ไม่ก้าวกระโดดและมีความยั่งยืน ความสมดุลระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม การไม่สร้างมลพิษ รู้จักแก้ไขของเสียให้เป็นของดีและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตัวอย่างวิถีชีวิตเกษตรกรต้นแบบและการใช้ชีวิตแบบพึ่งพาตนเองตามวิถีธรรมชาติ ที่เริ่มจากการพึ่งพาตนเองด้านอาหาร หากมีเหลือก็นำไปขายเพื่อเพิ่มรายได้ เมื่อทุกครัวเรือนเห็นความสำคัญร่วมกันก็รวมตัวกันเป็นสหกรณ์เพื่อร่วมทรัพยากรทั้งด้านความคิด แรงงาน ทุนทรัพย์และกำลังการผลิต และเมื่อมีความเข้มแข็งมากขึ้นก็สามารถติดต่อกับหน่วยงานภายนอกเพื่อขยายตลาดได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องพึ่งพาค้าคนกลาง

๑.๓ เข้าใจกลยุทธการเปลี่ยนจิตสำนึกไปสู่ความพอเพียง เช่น การทำเป็นตัวอย่างให้เห็น นำเสนอให้เขาชอบ สอนให้ทำได้ และทำเป็นเพื่อการพึ่งตนเอง การประยุกต์ใช้หลักการทรงงานเพื่อเปลี่ยนจิตสำนึกคน เช่น ต้องให้ระเบิดจากข้างใน การปลูกป่าในใจคน การใช้อิทธิบาทธรรม การเกื้อกูลกันแบบธรรมชาติช่วยธรรมชาติ เป็นต้น เทคนิคการสร้างความเข้าใจและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายเพื่อการพัฒนา เช่น การหาอาสาสมัครหรือเครือข่ายร่วมส่งเสริมและพิทักษ์ความดีด้วย Hotline การใช้บุคคลที่เป็นที่เคารพนับถือ นำการเปลี่ยนแปลง เช่น แพทย์ ครู ราษฎรชาวบ้าน การใช้สื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย เช่น หมอล่าชิงสอนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเมื่อมีงานประเพณีหรือการเปิดเวทีชาวบ้าน การหาผู้ที่หัวใจกล้ามาเป็นพวกเพื่อร่วมสร้างการเปลี่ยนแปลง เป็นต้น

๑.๔ การเรียนรู้แนวทางการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาตามแนวทางพระราชดำริ เพื่อการศึกษาค้นคว้า ทดลอง และการทดสอบทางการเกษตร โดยใช้พื้นที่ที่แห้งแล้งหรือใช้ประโยชน์ได้น้อยที่สุดมาฟื้นฟูให้มีสภาพที่ดี โดยการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ไม่ว่าจะเป็น กรมชลประทาน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมประมง กรมป่าไม้ กรมพัฒนาที่ดิน กรมทรัพยากรน้ำ ฯลฯ วางแนวทางการพัฒนาอย่างครบวงจรทั้งด้านการพัฒนาดิน น้ำ การอนุรักษ์ป่า การเกษตรกรรม เช่น ข้าว พืชสวน พืชไร่ พืชเห็ด หม่อนไหม ยางพารา ถังเช่า ฯลฯ จัดทำตัวอย่างแปลงสาธิตการเกษตรตามหลักทฤษฎีใหม่ การเลี้ยงสัตว์ เช่น โคเนื้อ หมูหลุม กวาง การเลี้ยงผึ้งชันโรงเพื่อผสมเกสร ฯลฯ และการประมง ส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน รวมทั้งการส่งเสริมอุตสาหกรรมที่มุ่งมั่น ชื่อตรงต่อหน้าที่ ชยัน ประหยัด อดทนรอคอยผลผลิต และการวางแผนการออม

๑.๕ การเรียนรู้โลกทัศน์ที่กว้างขึ้นในมุมมองด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองในโลกยุคปัจจุบันในเชิงเปรียบเทียบกับสาธารณรัฐประชาชนจีน ทำให้เห็นคุณค่าของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ การปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก เช่น การพัฒนาการเกษตรในพื้นที่จำกัดเพื่อให้เพียงพอต่อการบริโภคในอนาคต การพึ่งพาของระบบนิเวศน์เพื่อลดทรัพยากรและมลพิษ และการทำธุรกิจโดยความร่วมมือระหว่างรัฐบาล เอกชน เกษตรกร และธนาคาร เป็นต้น

๑.๖ รูปแบบและวิธีการเข้าใจปัญหาของชุมชน เพื่อให้สามารถเข้าถึงและไปสู่การพัฒนาได้อย่างตรงตามความต้องการ รวมทั้งเทคนิควิธีการนำเสนอที่มีประสิทธิภาพ

๑.๗ รูปแบบและเทคนิคการนำเสนอด้วยการจัดนิทรรศการ หรือพิพิธภัณฑ์

๑.๘ เทคนิคการเป็นวิทยากรนำเสนอ และวิทยากรกระบวนการในเวทีประชาคม

๑.๙ ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายเผยแพร่และขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. การนำไปปรับใช้ในการทำงาน

๒.๑ นำรูปแบบของศูนย์ศึกษาการพัฒนาตามแนวพระราชดำริเป็นตัวอย่างของศูนย์การเรียนรู้ และพิพิธภัณฑ์ที่มีชีวิต เพื่อนำมาปรับใช้ในการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมจริยธรรม สำนักงาน ก.พ. ดังนี้

๒.๑.๑ การเป็นศูนย์องค์ความรู้ และ best practice ที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

๒.๑.๒ การศึกษาวิจัยและพัฒนาเพื่อการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร จรรยาข้าราชการและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๑.๓ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกขับเคลื่อนจริยธรรมซึ่ง ได้แก่ คณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการและส่วนราชการ ซึ่งดำเนินการอยู่แล้วให้เป็นต้นแบบ รวมทั้งการถือฤกษ์การดำเนินงานเพื่อให้เกิดการพัฒนาจริยธรรมในระดับกลุ่มกระทรวง

๒.๑.๔ แนวทางการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ระดับบุคคลและสื่อการเรียนรู้ในรูปแบบพิพิธภัณฑ์ที่มีชีวิต ซึ่งสำนักงาน ก.พ. ได้เคยทำการศึกษาไว้แล้วในชื่อ พิพิธภัณฑ์ เป็นต้น

๒.๒ การพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท : ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการครองตนและครองงาน โดยให้ผู้ศึกษาได้มีโอกาสสัมผัสกับการปรับใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต เช่น การศึกษาเรียนรู้จากพิพิธภัณฑ์การเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดปทุมธานี ศูนย์ศึกษาการพัฒนาตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หรือการได้เรียนรู้จากชุมชนพึ่งพาตนเอง เป็นต้น

๒.๓ ส่งเสริมจรรยาข้าราชการด้านการปลูกฝังหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในเรื่องที่ใกล้ตัวและเป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว ที่ทำงานและชุมชน

ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

หลักสูตร “ฝึกอบรมวิทยากรและการนำเสนอเพื่อเผยแพร่และขยายผลการพัฒนาตามแนว

พระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง :

วพร.รุ่นที่ ๓ และวพร.ท.(ท้องถิ่น) รุ่นที่ ๑”

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

